

Anonymizované znenie

Preklad

C-663/23 – 1

Vec C-663/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

9. november 2023

Vnútroštátny súd:

Landgericht Düsseldorf

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

24. október 2023

Žalobca:

UW

Žalovaná:

Etihad Airways P.J.S.C.

Landgericht Düsseldorf (Krajinský súd Düsseldorf, Nemecko)

Uznesenie

vo veci

pána UW, [omissis] Berlín,

žalobcu,

[omissis]

proti

Etihad Airways P.J.S.C., [omissis] Frankfurt,

žalovanej,

[omissis]

22. občianskoprávny senát Landgericht Düsseldorf (Krajinský súd Düsseldorf)
24. októbra 2023

[omissis]

rozhodol:

Konanie sa prerušuje.

Súdnemu dvoru Európskej únie sa podľa článku 267 ods. 1 písm. b) a ods. 3 ZFEÚ na výklad práva Únie predkladajú tieto otázky:

1.

Má sa článok 5 ods. 1 písm. a) v spojení s článkom 8 ods. 1 písm. a) a článkom 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich vykladať v tom zmysle, že cestujúci, ktorý letenku na let prevádzkujúceho leteckého dopravcu nenadobudol prostredníctvom peňažných prostriedkov, ale použitím bonusových míľ v rámci programu pre cestujúcich často využívajúcich leteckú dopravu („frequent flyer“), ktorý bol vypracovaný iným leteckým dopravcom, v prípade zrušenia tohto letu prevádzkujúcim leteckým dopravcom môže požadovať vrátenie ceny za letenku v peniazoch?

2.

V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku kladná: Stanoví sa cena za let v zmysle článku 8 ods. 1 písm. a) nariadenia o právach cestujúcich, ktorej náhrada sa môže žiadať v peniazoch, v týchto prípadoch podľa verejne dostupnej tarify, za ktorú

2

letecký dopravca ponúka zodpovedajúce zrušené lety na predaj, alebo podľa (priemernej) hodnoty použitých bonusových míľ?

Odôvodnenie:

I.

Podstatou návrhu na začatie prejudiciálneho konania je nasledovný skutkový stav:

Žalobca mal potvrdenú rezerváciu pre let 6./7. apríla 2021, ktorý mala žalovaná uskutočniť z Düsseldorfu cez Abu Dhabi/Spojené arabské emiráty do Kaira/Egypt (číslo letu: EY 24 a EY 653).

Tomu zodpovedajúcu letenku nadobudol prostredníctvom spolucestujúceho u American Airlines. Za letenku žalobcu spolucestujúci zaplatil 42 500 leteckých míľ programu pre cestujúcich často využívajúcich leteckú dopravu American Airlines a žalobca zaplatil dane a poplatky vo výške 81,60 USD.

Verejne dostupná tarifa za vyššie uvedený let predstavovala 8 009,91 eura vrátane daní a poplatkov.

Let bol žalovanou zrušený.

Žalobca odmietol ponúknutú náhradnú prepravu a žalovanú 6. februára 2021 vyzval k náhrade použitých míľ a doplatku pri stanovení lehoty do 15. februára 2021. Žalovaná náhradu neplnila a odkázala ho na American Airlines.

Žalobca 22. februára 2021 poveril svojho procesného zástupcu mimosúdny preskúmaním a uplatnením jeho nárokov voči žalovanej. Procesný zástupca za to žalobcovi vyúčtoval 850 eur.

Žalovaná u leteckej spoločnosti American Airlines zabezpečila dobropis 85 000 míľ, ktoré boli použité spolucestujúcim, na jeho bonusové míľové konto.

Žalobca v tomto spore navrhuje

žalovanú zaviazať, aby mu zaplatila 8 009,91 eura spolu s úrokmi [omissis], ako aj ďalších 850 eur.

Žalovaná navrhuje

zamietnuť žalobu.

Žalovaná zastáva názor, že žalobca môže určite požadovať dobropis bonusových míľ, keďže let nadobudol použitím bonusových míľ leteckej spoločnosti American Airlines a nie zaplatením peňažnými prostriedkami. Keďže žalovaná mu bonusové míle od American Airlines nemôže pripísať, žalobca sa vo veci náhrady musí obrátiť na American Airlines.

II.

Úspech žaloby relevantným spôsobom závisí od otázok uvedených vo výroku.

Podrobne o jednotlivých otázkach:

Žalobcovi voči žalovanej patrí nárok na náhradu ceny letu vo výške 8 009,91 eura podľa článku 5 ods. 1 písm. a) a článku 8 ods. 1 písm. a) prvej zarážky nariadenia o právach cestujúcich, ak môže požadovať vrátenie ceny letenky v peniazoch, hoci let nenadobudol zaplatením peňažnými prostriedkami, ale použitím bonusových míľ.

Podľa článku 5 ods. 1 písm. a) a článku 8 ods. 1 písm. a) prvej zarážky nariadenia o právach cestujúcich má žalovaná, keďže zrušila rezervovaný let, na ktorý mal žalobca potvrdenú rezerváciu, žalobcovi do siedmich pracovných dní podľa jeho voľby nahradiť náklady na letenku prostriedkami uvedenými v článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich v cene, za ktorú bola kúpená.

a)

Žalobca nadobudol letenku prostredníctvom peňažných prostriedkov len čiastočne vo výške 81,60 USD za dane a poplatky a vo zvyšku použitím 42 500 míľ cestujúcich často využívajúcich leteckú dopravu bonusového programu American Airlines.

Druh a výška práva na náhradu sa riadi článkom 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich, na ktorý sa výslovne odvoláva článok 8 ods. 1 písm. a) prvá zarážka nariadenia o právach cestujúcich. Podľa článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich sa náhrada platí v hotovosti, elektronickým bankovým prevodom, bankovým príkazom alebo šekom alebo s písomným súhlasom cestujúceho, v cestovných poukážkach a/alebo inými službami. Podľa toho je sporné, či žalobca môže požadovať náhradu protihodnoty použitých bonusových míľ v eurách. To sa podľa názoru senátu to tak je.

Nemalo by tomu brániť to, že žalobca letenku pôvodne nenadobudol použitím peňažných prostriedkov, ale použitím bonusových míľ. Náhrada v podobe cestovných poukážok a/alebo iných služieb, k čomu patrí aj dobropis bonusových míľ, sa podľa jasného znenia článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich môže uskutočniť len s písomným súhlasom cestujúceho. Keďže takýto súhlas žalobcu v tomto prípade neexistuje, protihodnota bonusových míľ sa nahradí peniazmi.

Proti tomu nie je možné namietat', že článok 8 ods. 1 písm. a) nariadenia o právach cestujúcich, ktorý sa výslovne odvoláva na článok 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich, vychádzal z bežného prípadu platby za letenku peňažnými prostriedkami a situáciu náhrady ceny za letenku pri použití bonusových míľ prehliadol. Keďže podľa článku 3 ods. 3 druhej vety nariadenia o právach cestujúcich je nariadenie o právach cestujúcich výslovne uplatniteľné aj v týchto

prípadoch, v ktorých boli letenky nadobudnuté v rámci vernostného programu alebo iných programov propagácie leteckým dopravcom. K takýmto programom patria aj programy pre cestujúcich často využívajúcich leteckú dopravu s bonusovými míľami ako ten od American Airlines. To umožňuje záver, že normotvorca Únie jednoznačne myslel na predmetný prípad a zároveň o tom rozhodol v rámci práva na náhradu podľa článku 8 ods. 1 písm. a) prvej zarážky nariadenia o právach cestujúcich bez obmedzenia na prostriedky náhrady podľa článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich, aby zamedzil nepríjemnosti cestujúceho v takomto prípade.

Pritom je potrebné najmä rešpektovať, že nie zriedkavo – tak aj v predmetnom prípade: Bonusové míle z programu American Airlines pre cestujúcich často využívajúcich leteckú dopravu môžu byť použité aj pre lety žalovanej – bonusové míle v rámci vernostných programov môžu byť použité aj na kúpu letov iných leteckých spoločností, ktoré sú členmi rovnakej leteckej aliancie. V týchto prípadoch môže využitá letecká spoločnosť bonusové míle, ktoré boli vydané inou leteckou spoločnosťou, vôbec alebo len so značnými ťažkosťami opäť pripísať do míľového konta cestujúceho. S cieľom zabrániť tomu, aby prevádzkujúci letecký dopravca mohol cestujúceho pre náhradu v takýchto prípadoch odkázať na leteckú spoločnosť, ktorá vytvorila míľový program, normotvorca Únie sa v týchto prípadoch preto očividne rozhodol cestujúcemu aj v takýchto prípadoch vždy zaručiť právo na náhradu v peniazoch.

To je v súlade s cieľom zamýšľaným nariadením o právach cestujúcich, aby sa vytvorila vysoká úroveň ochrany cestujúcich pri letoch. Súdny dvor Európskej únie k právu na náhradu podľa článku 7 ods. 1 nariadenia o právach cestujúcich navyše rozhodol, že článok 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich sa pre vytvorenie vysokej úrovne ochrany musí vykladať extenzívne (pozri Súdny dvor Európskej únie, rozsudok z 3. septembra 2020 – C-356/19 Delfly/Smartwings Poland, [omissis]: Cestujúci môže vyžadovať zaplatenie náhrady v národnej mene namiesto v eurách).

Aj keby podľa zmluvných ustanovení v bonusovom míľovom programe American Airlines bola náhrada protihodnoty bonusových míľ v peniazoch vylúčená a je upravený len dobropis bonusových míľ na konto cestujúceho, toto ustanovenie by podľa článku 15 nariadenia o právach cestujúcich bolo neúčinné, keďže by sa tým nedovoleným spôsobom obmedzili práva žalobcu z článku 5 ods. 1 písm. a), článku 8 ods. 1 písm. a) prvej zarážky a článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich. Prevádzkujúci letecký dopravca môže navyše podľa článku 13 nariadenia o právach cestujúcich uplatniť odškodnenie u iného leteckého dopravcu, ktorý vydal bonusové míle.

b)

Žalobca žiada sumu vo výške 8 009,91 eura. Podľa nesporného návrhu žalobcu pri tom ide o tú cenu, ktorú by žalobca v prípade rezervácie letového spojenia musel zaplatiť na voľnom trhu. Bonusovým míľam bez ohľadu na ich chýbajúcu

obchodovateľnosť prináleží hodnota, keďže cestujúci ich v rámci bonusového programu môže použiť ako protihodnotu za ponúknutý tovar alebo služby [pozri Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), rozsudok z 1. marca 2023 – IV ZR 112/22, r + s 2023, s. 448, 449 bod 14]. Senát považuje za primerané, aby pre hodnotu bonusových míľ v zhode s návrhom žalobcu vychádzal z tejto hypotetickej kúpnej ceny.

Nie je možné vychádzať z hodnoty bonusových míľ, ktorá bola určitým spôsobom objektívne určená. Hodnota použitých bonusových míľ kolíše podľa toho, pre aké lety sa míle použijú. Podľa toho, aký let sa rezervuje pri použití míľ, môže byť použitie míľ pre cestujúceho niekedy výhodnejšie a niekedy menej výhodne, pričom hodnota míľ pri drahých letoch na dlhé vzdialenosti je spravidla vyššia ako pri jednoduchých krátkych a stredne dlhých letoch. Podľa názoru komory by však z praktického hľadiska nebolo zvládnuteľné a pre cestujúceho ani prijateľné, ak by sa v tomto prípade mal zistiť druh „priemernej hodnoty“ bonusových míľ, prípadne na základe správania cestujúceho v minulosti alebo na základe správania priemerného zákazníka využívajúceho bonusové míle. Pre cestujúceho sa preto určitým spôsobom upravená hodnota bonusových míľ pri vyplatení ukazuje ako úplne neprehľadná. Spravidla nemá prehľad na zodpovedajúci výpočet leteckej spoločnosti a dohody leteckej spoločnosti s inými leteckými spoločnosťami z rovnakej leteckej aliancie o akceptovaní bonusových míľ pri rezervácii letu. Žalobca nepopierateľne uviedol, že míle pravidelne používal pre veľmi drahé lety. Rezerváciou predmetného letu z Düsseldorfu cez Abu Dhabi do Kaira 6./7. apríla 2021 pri použití 42 500 bonusových míľ sa hodnota použitých bonusových míľ „konkretizovala“ na hypotetickú cenu za let, za ktorú bol zodpovedajúci let ponúknutý na voľnom trhu. Zrušením letu, ku ktorému došlo dodatočne, nemôže byť žalobcovi viac odňatá táto výhoda. Ak letecká spoločnosť z dôvodov udržania zákazníkov a marketingu používa zodpovedajúce programy bonusových míľ a cestujúci tieto míle použije pre rezerváciu letu, potom sa letecká spoločnosť – ak zruší predmetný let – musí držať hodnoty bonusových míľ konkretizovaných pre túto konkrétnu rezerváciu, najmä kalkulácia stojaca za bonusovým programom je pre cestujúceho úplne neprehľadná a netransparentná.

Je nepodstatné, ak žalovaná uvádza, že na míľové konto spolucestujúceho, ktorý vykonal rezerváciu, medzitým pripísala míle použité na let. Dobropis na konte spolucestujúceho na jednej strane nevedie k zisku žalobcu. Na druhej strane môže k náhrade ceny letu v inej ako peňažnej forme – ako bolo uvedené – podľa článku 7 ods. 3 nariadenia o právach cestujúcich dôjsť len s písomným súhlasom cestujúceho. Takýto súhlas neexistuje, takže dobropis míľ nevedie k splneniu nároku, ale stráca význam. Žalovaná nemôže „vytvoriť skutočnosť“ tým, že žalobcovi, respektíve jeho spolucestujúcemu proti jeho vôli pripíše použité míle.

c)

Výklad nariadenia o právach cestujúcich v súvislosti s vyššie vzniknutými otázkami nie je zrejмый do tej miery, aby sa správny záver výkladu dal bez

pochybnosti odvodiť zo znenia nariadenia o právach cestujúcich a doterajšej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. [omissis]

PRACOVNÝ DOKUMENT